

DE STANDAARD

Maandag 20 September.

Abonnementsprijs per 3 maanden:

Voor Amsterdam / 2.50. — Buiten Amsterdam, franco / 2.90.

Enkele Nummers 5 Cents aan het Bureel.

BUREEL: Warmoesstraat 106, Amsterdam.

Directeur-Uitgever J. H. KRUYT.

Advertentiën, van 1 tot 6 regels 90 Cents,
iedere regel daarenboven 15 Cents. Aanvragen of vermelding
van liefdegaven 10 Cents per regel.

AUTORITAIR.

IV. (Slot.)

Het heillooze van alle autoritair bedrijf treedt juist daarin aan het licht, dat de eerbied voor het Gezag er niet door bevordert, maar integendeel gekrenkt wordt.

Eerbied en ontzag voor de over mij gestelde macht is een neiging en hoedanigheid, die in onze ziel moet postvatten, die huizen moet in de consciëntie, en, om haar doeleinde te bereiken, zaak moet zijn van 't hart.

Vandaar dat eerbied voor de majesteit van het Gezag één op heel de linie van ons leven is.

Er is zulk een eerbied in u, of wel die eerbied ontbreekt in uw persoon; maar beide malen openbaart zich deze hoedanigheid en neiging van uw persoon tegelijk en op gelijke wijze in huis en op school, in fabriek en werkplaats, in den Staat en in uw kerk en voor uw God.

Wie zijn vader en moeder eert zal ook zijn meester ontzien en zijn overheid achten en vreeze in de ziel hebben voor zijn God. En omgekeerd, wie zijn vader voorbijloopt, zal de eerste zijn om ook zijn meester te brutaliseren, vooropgaan in het woelen tegen zijn wettige overheden, het Koningschap van Jezus in zijn Kerk niet achten, en aan alle vreeze voor zijn God in de ziel zijn gespeend.

Het baat dus niet, of men door vreesaanjaging er al in slaagt den onderdaan tijdelijk bang voor het gouvernement te maken. Tot eerbied en ontzag voor den magistraat kan het toch niet komen, tenzij de neiging in het hart der burgerij weer recht is gezet, en hiertoe juist komt het niet, tenzij de vreeze Gods weer opwaakt; het „eert uw vader en moeder“ weer een macht gaat worden; en het ontzag voor den meerdere zijn plaats herneeft in de overleggingen van ons volk.

Het Liberalisme daarentegen gaat hier juist tegen in, want autoritair als het optreedt, wil het u dwingen, om voor elke autoriteit die zich maar opwerpt, te bukken, en bestrijdt het te vuur en te zwaard als ergste vijandin van ons volksgeluk juist die richting, wier geheele streven op fundeering van het Gezag in de Consciëntie gericht is.

Geen richting die kloek in den lande voor de eere onzes Gods opkomt, dan de antirevolutionaire. Geen school waar de eerbied voor het ouderlijk Gezag dieper wordt ingeprent dan onze Christelijke school. Geen kringen waarin de van God gestelde mogendheid op elk terrein, met name die van den Koning in zijn Kerk, oprechter wordt gewaardeerd.

Nu zou men zeggen, dan zal het Liberalisme in deze zijn autoritaire phase ook met name uw streven toejuichen!

Doch neen, juist het tegendeel gebeurt.

Geen richting wordt zoo fel als juist de antirevolutionaire bestreden. Geen school zoo zwart als juist de Christelijke school gebrandmerkt. Van geen kringen meer kwaad verteld, dan juist van de kringen waarin onze beginselen zegevieren.

En waar men desnoods uw school nog gemelijk dult, en uw kring nog ongemoeid laat, en uw politiek nog schier een woord van eere gunst, daar blijft men althans over uw opkomen voor de vreeze des Heeren wreke roepen. Alles desnoods, maar nooit en nimmer dat opkomen voor het goddelijk Gezag of het Gezag van Koning Jezus in zijn Kerk mag worden geduld.

Feitelijk richt dus het Liberalisme vooral in deze laatste phase van zijn cameleontisch leven, en sinds het met pak en zak naar het kamp der Autoriteiten overliep, al zijn kracht en soms zijn woede tegen de éénigdoeltreffende poging, die werd aangewend, om het

fundament voor Gezag weer breed te spreiden in het hart der volksmassa. Noodzakelijk gevolg van dit autoritaire optreden is derhalve, dat men de aan ontzag ontvande ruwe menigte niet verbetert, maar verbittert, en wel als een hoop wild gedierte in bedwang houdt, maar niet temt.

Voor dat deel van ons volk vordert de autoritaire richting dus in haar gezagsijver geen stroospier.

En terwijl het op die wijs geen sprank eerbied voor het Gezag in de consciëntie der wilde massa ontsteekt, breekt het juist omgekeerd een deel van het ontzag af in het hart van dat ander deel des volks, waarbij dit ontzag als erfenisse uit beter dagen nog overig bleef.

Want zoo er ooit iets, wat God verhoede, in staat was om het machtig deel onzes volks, dat nog uit zijn doop leeft en nog vasthoudt aan den Christus Gods, van de overheden en machthebbenden te vervreemden, dan is er niets zoozeer als de verregaande wilkeur der Autoriteiten, die tot deze zonden verlokken zou.

In plaats van dit bezadigde deel van ons volk zich ten vriend te maken, jaagt men het opzettelijk tegen zich in het harnas. Men prikkelt, als gold het de proefneming om te zien, hoever de duldende lijdzaamheid dezer stillen in den lande wel gaan zou. Door dit voorgaan van machtiger worden dan de booze geesten der lageren in blinden hartstocht ontketend. En het einde is, dat juist het Oranje-volk, dat God vreesde en voor het Gezag stond, steeds op verdediging van zijn rechten en vrijheden tegenover de machtigen bedacht te zijn.

Deze politiek nu keuren we af. Ze bouwt de maatschappij niet, maar schorst slechts tijdelijk de werking van het kwaad, om het straks te vreeslijker te doen uitbreken.

Het is diezelfde heillooze politiek, die eens de Bourbons op het schavot bracht en de gruwelen der Fransche Revolutie over Parijs deed losbarsten.

Het is dezelfde doellooze en innerlijk vooze politiek, als waarin onze voormalige regentenfamilien heil zochten, en die al de tolen van namelooze ellende over ons uitgoot, die op het eind der vorige eeuw ons goede land verschrikten.

En ook nu zal de wrege vrucht van zoo discretionair en autoritair bestaan geen ander wezen, dan dat men den strijd voor de beginselen smooit, de vrijheid al meer kortwiek, de vreedzame burgers almeer van de politieke bemoeing vervreemt, tot eindelijk de bodem geheel ondermijnd is en Modderman's profetie van een nog vreeslijker revolutie dan aan het einde der vorige eeuw ons komt storen in onzen valschen vredeslaap.

Men heeft er de kerkelijke troebelen bijgebracht. Welnu, om politieke opsprak te mijden, zullen we aan die kerkelijke troebelen ten slotte een driel voorbeelden ontleenen, om te toonen, hoe ver het met dit autoritaire miskennen van de wezenlijke heiligheid van het Gezag reeds gaat.

Te Leiderdorp is een kerkvoogdij. De voorzitter van die kerkvoogdij, kan noch mag natuurlijk ooit anders handelen, dan krachtens een besluit, door kerkvoogden in wettige vergadering genomen. Nu komt men saam. Er blijkt dat de meerderheid tegen den voorzitter is. En wat doet hij nu? Hij belet het nemen van een besluit, en handelt voorts vlak in tegen hetgeen hij wist, dat de zin van kerkvoogden was. En ergst nog, terwijl dit feit notoir is en ieder het weet, maakt hij lings alle kerkbestuur en alle burgerlijke macht zich op, om deze immers onverdigbare daad van den voorzitter en autoriteitsdrager te steunen.

Te Amsterdam ontstaat een geschil over de kerkvoogdij. Geheel een schare van ondergeschikte ambtenaren komen daardoor zwak tegenover de over hen staande autoriteit te staan. Nu bieden kerkvoogden een *modus vivendi*

aan, juist om te voorkomen dat het Gezag schade lijde. Maar wat doen nu de Autoriteiten? Zie, ze boeleeren met de kerk om ze tegen hun superieuren uit te spelen. Ten slotte laat een koster door de politie zijn wettigen, onbetwisten kerkmeester op straat zetten. En nogmaals juichen de classicale Autoriteiten. Er gaat gejuich op in de hogere kringen. En de politie acht, dat ze weldeed.

Nog een voorbeeld.

Invloedrijk is te Amsterdam de heer Mr. baron Roël. Naam, positie, wethouderschap en wat niet al dragen er toe bij, om hem hoog voor aller oog te doen staan. Ook hij, zou men zeggen, moest dus steunpilaar voor het Gezag zijn, en het woelen der Autoriteiten bestrijden.

Doch, helaas, ook hij bezwijkt voor de verzoeking.

Hem wordt een benoeming thuis gebracht als kerkvoogd.

Hij weet, dat die benoeming zóó heeft plaats gehad, dat één persoon 75 stemmen heeft uitgebracht. Als rechtsgeloorde en man van zaken weet hij klaarder dan de dag, dat nooit in een eedige vergadering zulk een ongehoorde wijze van verkiezing met de majesteit van het Gezag bestaanbaar wien geacht.

En toch, hij neemt de benoeming aan, en omdat die benoeming een schakel in een reeks van daden der autoriteitsdragers was, waant hij de zaak der autoriteit te dienen door de sanctie van zijn naam te lenen aan

Nu mag hierbij noch te Leiderdorp, noch te Amsterdam, noch bij baron Roël iets anders dan het ernstig bedoelen ondersteld worden, om op die wijs de zaak van orde en rust te dienen.

Maar duidelijker dan de baarlijkste redeneeringen ziet men uit zulke feiten dan toch, hoe schromelijk de Autoriteiten zich in hun schot misrekenen.

Ze wanen dat ze de bandeloosheid treffen, en het is juist het Gezag zelf, dat zoo deerlijk door hen wordt gewond.

* * * Twee pannetjes.

En der vijf Utrechtsche heeren, die bij de Juni-stembus zelve naar de Liberalen deserteerden en aan hun geestverwanten het deserteeren aanbevalen, heeft dan toch eindelijk een poging gewaagd, om hun onverantwoordelijk bedrijf te vergoelijken.

Die het deed was de jongste der vijf, een pas van de hogeschool gekomene, man van nog weinig ervaring. Daarom vergeve men hem veel.

Toch mag aan iemand, die zijn stem in het politiek debat reeds op zoo jongdigen leeftijd meent te moeten verheffen, niet alles vergeven.

Voor al niet vergeven, als men zoo schaamteloos weg, al naar het vriend of vijand geldt, meet met tweelei maat.

En dat nu deed deze jongste der vijf Utrechtsche wijzen op al te stuitende manier.

Hij schreef toch, dat hij voor de Liberale candidaten van min schelle tint daarom veilig stemmen kon, omdat ze in de Kamer toch in geen partijverband traden; en dat hij daarentegen mannen als Mackay niet kon stemmen, juist omdat ze in een club-verband waren verstrikt.

Kan het nu partijdij?

Ieder weet, dat het Club-verband der liberalen tegenwoordig nog wel zoo nauw klemt als dat der antirevolutionairen, en nu knipt men voor het ééne club-verband het oog dicht en zegt voor het andere bang te zijn als voor een spooksel.

Verdrinkt in zulk een politieke manoeuvre niet elk zedelijk element?

* * * Pers-verantwoordelijkheid.

Domela Nieuwenhuis zal nu wel vrij worden gesproken.

Na Boelens' getuigenis hem toch te veroordelen, mag van een eerzaam en verantwoordelijk college nauwelijks worden verwacht.

Eer wat de houding van het Openbaar Ministerie, na Boelens' optreden, bevreemding.

Maar ook al keert Domela Nieuwenhuis schotvrij uit dit geding huiswaarts, daarmee

is de quaestie der persverantwoordelijkheid nog niet afgedaan.

En komt men daarop, dan dunkt ons metterdaad Domela Nieuwenhuis' houding onverdedigbaar.

De redactie geeft het blad uit, en voor wat in dat blad door haar geplaatst en gedrukt wordt, is en blijft zij verantwoordelijk, met twee uitzonderingen: 1°. voor wat aangaat ingezonden stukken, die altoos voor rekening van den schrijver blijven, mits dan ook als zoodanig van den eigenlijken inhoud van het blad afgescheiden en in een afzonderlijke rubriek opgenomen; doende het daarbij niets er toe, of zulke stukken met naam of zonder naam geplaatst zijn; en 2°. voor wat betreft mededeelingen en beschouwingen, die een inder in het corps van het blad wensch opgenomen te zien, en die hij opgenomen krijgt onder uitdrukkelijk voorbehoud, dat hij er zelf c. q. de verantwoordelijkheid voor draagt.

Er is nog een derde exceptie voorstukken, die, in strijd met de bedoeling van de hoofdredactie, bij vergissing, geplaatst werden; iets wat vooral bij weekbladen voorkomen kan; maar hierover behoeft thans niet gehandeld.

Nu was Boelens' stuk geen ingezonden brief, en ook niet een stuk, dat slechts conditioneel geplaatst was, onder reservering van verantwoordelijkheid voor den schrijver.

Domela Nieuwenhuis had het overgenomen en als redactiestuk geplaatst.

Van dat oogenblik af was het volmaakt onverschillig wie het gepend had.

De redactie stond er voor. Zij had het te verdedigen.

Vandaar Domela Nieuwenhuis' eerste houding, die volkomen correct was, en zoo hare verdediging. Hij was de eigenaar beweging en tegen Domela Nieuwenhuis' zin zijn getuigenis bij den rechter komen aangeven, zoo had Domela Nieuwenhuis o. i. toch zijn verantwoordelijkheid gestand moeten doen.

Misschien had de rechter hem dan toch vrijgesproken.

Maar dan ware hij vrijgesproken met eere.

* * * Rusland in Bulgarije.

Heel Europa heeft de verraderlijke oplichting van prins Alexander afgekeurd; en een ander cordeel is ook niet mogelijk.

Toch bega men deswege niet op zijn beurt de ongerechtigheid, om Rusland's doortastend optreden in Bulgarije enkel uit het oogpunt van wilkeur en heerschzucht te beschouwen.

Men vergeet niet, dat al de Turksche wingewesten, Wallachye en Moldavië, Montenegro en Servie, Bulgarije en Rumelië vrijgemaakt zijn door Rusland.

Dat zonder Rusland al deze staten nu nog onder de lieflijke despotie der Turken zouden zuchten.

Dat Rusland zijn finantiën geruïneerd heeft om dit doel te bereiken, en dat nog kortelings de vrijmaking van Bulgarije aan Rusland 50.000 van zijn beste soldaten gekost heeft.

Hieruit wordt toch ook een nationale verplichting geboren.

En toen nu Bulgarije onder Alexander rechtsomkeert maakte, en tegen Rusland optrad, om den invloed van Rusland's vijanden te sterken, sprak het toch vanzelf dat hierin niet kon berust.

Nu is het zeker ellendig, dat daarbij zoo vileine intriges en zoo brutaal geweld in het spel kwamen; ellendig ook, dat zulk een kloek figuur als die van Alexander op zulk een wijze van het kortzichtig, door deze pikante incidenten de aandacht van de machtige nationale bewegingen in het Oosten te laten afleiden.

En dan mag toch gevraagd, of eenige andere mogendheid, ze heete dan Frankrijk of Engeland of Oostenrijk, ooit in Rusland's plaats zoo gedooigd hebben, dat een winste, tot den prijs van 50.000 zijner beste soldaten gekocht, op zulk een wijze ten bate van zijn vijand geëxploiteerd werd.

* * * Oordeel van derden.

Een buitenstander, die niets met het kerkelijk conflict te maken heeft, geeft in een kras en vrij woord licht aan zijn verantwoordelijkheid over de laffe houding onzer officieusen.

Wat ons vooral tegenstaat in het kerkelijk conflict, zoo schrijft namelijk de Gelderlander,

Wat ons vooral tegenstaat in de phases van het kerkelijk conflict is de eenstemmigheid, waarmede alles wat ambtenaar, open-

baar hooger, middelbaar of lager schoolmeester, redacteur van een provinciale of andere officieele en officieuze courant is, partij trekt, aan het IJ en op de Veluwe en langs de Friesche meeren, voor degenen die aan 't verbannen zijn te vuur en te zwaard, en tegen degenen, die eigenlijk de kerkelijken zijn, de rechtzinnigen.

En gaat dan aldus voort:

»Let ook eens op de zeloten onder onze officieele anti-clericalen; met welk een hartstocht spinnen zij al de weefels van het drijven der Kuyperianen uit als het onbeschaafde en oproerigste uit iemand zich denken kan; lees de van verontwaardiging en Farizeuwschen hoogmoed overloopende beschouwingen en relazen in de anti-clericalen couranten; hoe hebben die brave onkerkelijke lieden zich getergd! Neen, aanmerk, aanmerk hun voorbeeldig gedrag, dan zijn zij toch heel andere menschen, geen oproerigen, geen haat- en tweedrachtstokers, geen drijvers en dweepers, geen hardvochten en onbeschaafd ruwen als die tollenaars te Kootwijk, Reitsum en elders.

»Zoo zemelt en femelt een goddeloos schare van officieele hoogwaardigheidbekeeders, leeken die als priesters en opvoeders van het menschelijk geslacht optreden in hun kantoren en bureaus! Zij, die onkerkelijke leeken, leeren aan u, dom Nederlandsche volk, wat ware godsdienstzin is; zij onderrichten u in alle maatschappelijke deugden, in nettigheid en beschaafdheid en humaniteit en verdraagzaamheid en chiquigheid; zij voeden uwe kinderen op; zij hebben u getrouwd met een mooie hartroerende aanspraak; zij begraven u verbranden u op de gezondste wijze; zij zijn uwe priesters, want hoe kun schijnheilig geteem ons en duizenden anderen waagt.

Toch verontruste men zich over deze buitensporigheden niet te zeer.

Het duurt niet lang, of al zal onnatuurlijk fanatisme bezwijkt onder het harde vonnis eener niets-sparende reactie.

Buitenlandsch Overzicht.

Amsterdam, 18 Sept.

Overgang.

Het Oosten is en blijft nog steeds vooraan onder de dingen, die op het wereldtooneel de aandacht trekken. Met Bulgarije dient — wie zegt hoe lang nog? — telkens begonnen.

Na, gelijk men zag, voor Rusland 't hoofd in den schoot te hebben gelegd, heeft de *Sobranje* het adres van antwoord op de openingsrede van het Regentschap aangenomen. In dat antwoord geeft zij haar afkeuring te kennen over het voorgevallene op 21 Augustus, haar bewondering voor de zelfverloochening en vaderlandsliefde, door vorst Alexander aan den dag gelegd, haar vertrouwen jegens het Regentschap en de overtuiging, dat het Bulgaarsche volk orde en vrede zal handhaven, opdat Bulgarije zijn vrijheid en onafhankelijkheid moge behouden. Ook heeft de *Sobranje* het leeningsplan van het regentschap aangenomen. De leening zal ten bedrage van 33 miljoen frank zijn, en in Duitschland en Frankrijk op de beste mogelijke voorwaarden geplaatst worden.

Het regentschap zal echter op een ander punt, al was het tot nog toe niet ongelukkig, minder gemakkelijk slagen. Voor eerst wil men het onderzoek naar den staatsgreep (doorzetten, ontschoon Rusland er tegen is; de medeplichtige militairen straffen, en achtien officieren voor den krijgsraad brengen. 't Al nu de vraag zijn of de Kamer 't alleen bij het uitspreken van afkeuring laat. Ook wenschte de *Sobranje* den staat van beleg, maar krachtens de grondwet kunnen onder den staat van beleg de verkiezingen voor de Nationale Vergadering niet plaats hebben. Die wensch schijnt echter vervuld te worden en teekent sterk den toestand. Wat het eerste betreft is in alle geval opmerkelijk, dat reeds het onderzoek tegen de 18 afvallige officieren is begonnen.

Heden zal een besluit verschijnen, waarbij de groote *Sobranje*, welke den nieuwen vorst moet verkiezen, over veertien dagen wordt bijeengeroepen. Waarschijnlijk zal men eenige dagen na de verkiezingen te Tirnova bijeenkomen. De tegenwoordige Kamer zou gisteren haar arbeid ten einde brengen. Hoe echter de staat van beleg zou te rijmen zijn met nieuwe verkiezingen is kwalijk te vatten, gelijk zooveel in de Bulgaarsche geschiedenis.

Gelijk men weet is generaal Kaulbars aangewezen, als vertegenwoordiger van Rusland te Sofia. Hij is onder vorst Alexander

in der tijd Bulgaarsch minister van oorlog geweest, en zal nu feitelijk alles regelen tot de nieuwe vorst komt. Dit schijnt toch de Oldeburgsche prins te zullen zijn.

We sluiten dit verhaal van ingewikkelde en onzekere toestanden met de juist niet geruststellende mededeeling, dat de aandeelen der Oostenrijksche wapenfabrieken plotseling sterk gezakt zijn, op 't gerucht dat de regering een miljoen repetitie-geweren bestelt.

Waren Rusland en Oostenrijk niet zulke goede vrienden — dat is immers zeker! — dan zou men uit het pas vermeldde zeer onheilspellende dingen kunnen lezen. Hunnerzijds zorgen de Russen, die blijkbaar omdat zij den vrede willen zich tot den krijg, bereiden, op alle gebeurtenissen te zijn voorbereid. Naar aanleiding van de onderscheiding, den minister van oorlog wegens de verhooging van Ruslands weerbaarheid, door het verleenen van het ridderkruis te beurt gevallen, merkt een Russisch blad, de Mosk. Wied. op, dat de hervorming van het leger een tweede Plewna onmogelijk heeft gemaakt. Het Russische leger kan thans alle gebeurtenissen kalm tegemoet zien, en Rusland kan daardoor een machtig bondgenoot en een geducht vijand zijn. Zulk een leger is daarom ook een zekere waarborg voor den vrede. Op het schiereiland van den Balkan zal geschieden wat Rusland noodzakelijk acht, en daarvan zal het ten gevalle van wien het ook zij geen afstand kunnen doen; de tijd van toegeven is voorbij. Het Russische leger heeft bij de manoeuvres van Brest—Litowsk de proef glansrijk doorgestaan, thans is de beurt aan de diplomatie.

Men moet erkennen, dat de Russen althans zeer openlijk zeggen wat zij denken. Vriend en vijand weet nu waar 't op staat. Rusland is machtig, als bondgenoot begeerlijk, maar geeft niet toe. De diplomatie moet nu maar zien hoe zij 't maakt, maar wel weten dat Rusland ten slotte een leger heeft waar niet mee te scherpen valt. Rusland heeft Bulgarij geschapen. Dat weet het, en zegt het in zijn optreden, dat in elk opzicht kras is. In hoever het eerste op de houding der mogendheden invloed oefent, laten we daar. Doch het dient in elk geval niet uit het oog verloren.

In Rumenië heeft weder een geval plaats gevonden, als in den laatsten tijd veelvuldig voorkomende, en bewijzen hoezeer we vooruitgaan.

Door zekeren tapper van Rumenië, Alexandro geheeten, werd namelijk gisteren een revolverstoot gelost op den minister-president Bratianu, vergezeld door den algemeene leidsman, welke laatste door het schot licht getroffen werd. De moordenaar werd aangehouden en een volkomenige ging den minister aan zijn departement toewijzen, waarna zij naar de redactielokalen toog van de bladen der oppositie (*Epoca*, *Roumania* en *Independence roumaine*) en der redacteuren mishandelde, en de geboorte beschadigde.

De eigenares van een beestenspel had onlangs een olifant in den stal van een hotel in de stad Parijs laten vasthouden. De olifant met een dwertje uit te lichten was het werk van een oogeblik en weinig minuten later wandeelde zij Afrikaansche majesteit over de boulevard, terwijl ieder voor hem wogvloed. Eindelijk bleef de olifant staan voor een koffiehuis, waar zijn meesteres, juffrouw Noumea, zat te eten. Meer was niet nodig om het getrouwe dier over te halen binnen te gaan. Na zich een doorgang gebaad te hebben door de brede spiegelruit aan de voorzijde, welke in duizend stukken vloog, tot grooten schrik van de bezoekers, die voor den indringer op de vlucht togen, trad hij binnen. Tafels, glazen, karaffen, alles werd op zijn tocht weggewaagd. Eindelijk werd hij door zijn meesteres tot kalmte gebracht, en er bleef juffrouw Noumea niets anders over dan de kosten der aangerichte schade te betalen.

In 't Britsche Lagerhuis zijn over Egypte mededeelingen gedaan, die vooral de aandacht verdienen nu Engeland, zich buiten de Bulgarsche zaak houdend, des te meer reden heeft in het Oosten vasten voet te behouden, waar het dien heeft.

Van regeringswege werd medegedeeld dat sir Henry Drummond Wolf met Moektar thans een algemeene hervorming van Egypte's bestuur voorbereidt. De Regering overweegt de belangrijke voorstellen van Wolf, wiens terugroeping niet in het plan der Regering ligt, voordat hij zijne taak vervuld heeft; zijn groote begaafdheid toch hebben reeds veel bijgedragen om de Britsche en de Egyptische belangen met elkander in overeenstemming te brengen. De regering acht het endoelmatig en onvaderlandsliedend een spoedig einde der Egyptische expeditie te beloven. Niemand toch kan wenschen, dat Egypte worde verlaten voordat de hervormingen, welke reeds zulke goede vruchten hebben gedragen, zijn voltooid. Vooral in geldelijk opzicht is de toestand verbeterd.

Dit „onvaderlandsliedend“ ziet toch zeker op Engeland?

De Britten blijven dus voorloopig in Egypte en 't is wel gelukkig, dat daar nu alles zoo uitnemend loopt. Dichterbij, in Ierland, valt nog niet te roemen. Hoe er de gemeenteraden zijn, blijkt best hieruit, dat de gemeenteraad te Dublin met overgrote meerderheid een voorstel aangenomen heeft, om den onderkoning, die gisteren komen zou, geen welkomst-adres aan te bieden, omdat hij een regering vertegenwoordigt, welke tegen een afzonderlijk Iersch parlement is, 'twelk alleen het Iersche volk kan bevredigen.

De Duitse keizer, die nog steeds lijdende is, zal tot Zondag te Straatsburg vertoeven en zich dan naar Baden-Baden begeven.

Volgens berichten uit St.-Paul de Loands zijn er moeilijkheden gerezen over den aanleg van den koninklijken Portugeeschen, transafrikaanschen spoorweg, zodat er ernstig wordt getwijfeld aan het tot stand komen van deze lijn.

De Cholera heerscht blijkbaar reeds vrij sterk in Oost-Europa. Te Budapest zijn den 14 dezer 10 gevallen van cholera voorgekomen, waarvan 4 met doodelijke afloop. Het wordt zoo goed als zeker geacht, dat men hier met Aziatische cholera, niet met zoogenamde cholera nostras te doen heeft; te meer omdat uit een andere stad van Hongarij, Raab, plotseling 20 gevallen van cholera gemeld worden, die voorloopig ook nog maar in-

landsche cholera heet te zijn. Men houdt het er voor, dat er vroeger reeds enkele gevallen in Hongarij zullen zijn voorgekomen, die door de plaatselijke overheden geheim gehouden zijn.

De officiële berichten uit Hongarij blijven niettemin ontkennen, dat de cholera aldaar een epidemisch karakter heeft, en doen oorkomen, dat de ziekte te Budapest reeds aan het afnemen is. Van 7 tot 12 dezer kwamen in die stad 12 stoffgevallen voor; van 12 tot 15 dezer 32 ziekte- en 12 sterfgevallen. Den 16den 7 ziektegevallen en geen met doodelijke afloop.

Uit Weenen wordt gemeld dat de gezondheidsmaatregelen te Pest onvoldoende zijn en de toestand betreunswaardig is. Meer dan 30.000 personen, een derde der bevolking, wonen in dampige kelderwoningen, zonder lucht en voldoende water in groote onzuiverheid. Op het plateland is 't nog erger, zoodat in 1886 tijdens de cholera 6000 gevallen voorkwamen. Geheele dorpen stierf van toon uit. Weenen heeft door zijn uitmond water en groote zinnelijkheid minder te vrezen.

Te Raab is de ziekte ook onder het garnizoen uitgebroken; in de stad komen tot dusver alleen onder de laagste klassen der bevolking gevallen voor; hetgeen trouwens ook te Budapest is opgemerkt.

In Croatia blijft de cholera zich uitbreiden; zoolw het aantal aangevaste gemeenten neemt toe als het cijfer der ziekte- en sterfgevallen in de reeds besmette plaatsen.

Wat Italië betreft volgens de jongste opgaven (van den 16den) waren er in het omtrek te Torino 12 Annunziata cholera-gevallen voorgekomen en 3 dooden; te Manfredonia 15 gevallen en 6 dooden; te Putignano 12 gevallen en 7 dooden; te Ferrara 6 gevallen en 5 dooden; te Padua 4 gevallen en 2 dooden; te Ravenna 9 gevallen en 5 dooden; te Venetië en te Castelfranco elk 2 gevallen; te Trieste 16 gevallen en 6 dooden.

Berichten uit Japan melden, dat de cholera daar schrikbarend heerscht. Tot Augustus werden 59.000 Japanners door de ziekte aangevallen. Van deze zijn er 37.000 bezweken!

Naar men uit Halifax meldt, is ter hoogte van het eiland St. Pierre een ongeloflijke hoeveelheid kabeljauw gevangen. Er waren 500 schepen gehuurd om de Fransche bewoners in den uitvoer van de visch bij te staan. Te Halifax waren 18.000 centenaars kabeljauw aangebracht en de prijs was ongelooft laag, beneden de 2 dollars.

De vaster Ileden eindigen de dertig dagen, gedurende welke Succé aangenomen had te vasten. Hij blijft in denzelfde toestand als hij tot nu toe verkeerd heeft; hij is opperuijd, vertoont geen spoor van verzwakking, staat den menschen te woord, die tegen een toegangspreis, hem komen zien, en houdt zich bezig met lichaams oefeningen, waartoe kracht vereischt wordt. Dat hij vernagard is kan men be-rijpen, daar hij meer dan 10 kilo aan gewicht verloren heeft. Hij heeft verklaard, dat hij na de dertig vastendagen eerst een weinig brood gaat eten, enige uren later een rauw ei zal gebruiken, en weer wat later eenige spruiten en een stuk vleesch.

Weder is een brug ingestort; ditmaal te Belfast. Men schat het aantal personen, dat met de stoonen bogen in de diote verdween op twaalf. Door het breken der gaspijpen — het was zeven uren des avonds — was de geheele omtrek in het donker gehuld, hegeen het tooneel van verwarring nog verhoogde.

De eigenares van een beestenspel had onlangs een olifant in den stal van een hotel in de stad Parijs laten vasthouden. De olifant met een dwertje uit te lichten was het werk van een oogeblik en weinig minuten later wandeelde zij Afrikaansche majesteit over de boulevard, terwijl ieder voor hem wogvloed. Eindelijk bleef de olifant staan voor een koffiehuis, waar zijn meesteres, juffrouw Noumea, zat te eten. Meer was niet nodig om het getrouwe dier over te halen binnen te gaan. Na zich een doorgang gebaad te hebben door de brede spiegelruit aan de voorzijde, welke in duizend stukken vloog, tot grooten schrik van de bezoekers, die voor den indringer op de vlucht togen, trad hij binnen. Tafels, glazen, karaffen, alles werd op zijn tocht weggewaagd. Eindelijk werd hij door zijn meesteres tot kalmte gebracht, en er bleef juffrouw Noumea niets anders over dan de kosten der aangerichte schade te betalen.

De Eerw. Dr. De Hass, gewezen Amerikaans Consul te Jerusalem, vermeldt in een artikel over de jongste ontdekkingen in het Heilige land, dat hij het doorgraven van een ouden zinnuur te Joppe, door Vespasianus gebouwd, de werklieden gestuit hebben op verscheidene looversvaten (v) vlak tegenover het in de rots uitgehouwen huis, hetwelk aangevoerd wordt als dat van Simon den Iederbereider.

Binnenland.

AMSTERDAM, 18 September.

Zooals men weet verkeert de Indische suikernijverheid in beklagenswaardigen toestand. Er is gebrek aan kapitaal om vele ondernemingen staande te houden, die en onder zware spoorvrachten en onder te hooge belastingen gebukt gaan. Er is in één woord geld noodig, veel geld, en men heeft thans het oog op de regering in het moederland gevestigd om hulp. Van de Indische suikernijverheid geldt het echter, dat wie spoedig helpt dubbel helpt, en daartoe is het verschijnsel te verklaren, dat men en in de Tweede Kamer en in de Eerste Kamer den Minister van Koloniën over deze aangelegenheid heeft geterpelleerd.

Het antwoord des heeren Sprenger van Eyk is bekend, en blonk niet door overgrote duidelijkheid uit: Hij had maatregelen beraamd om een eventuele catastrofe te voorkomen, maar de uitvoering dier maatregelen wachtten op „eenige gegevens“, die den Minister uit Indië zouden worden toegezonden. Twijfelde men hier en daar aan den goeden wil des Ministers, na zijn onduidelijke verzekeringen, thans komt het Dagblad met een bericht uit Indië voor den dag, dat de pessimisten geheel treurig stemmen zal, en de ontmoediging doen toenemen. Het bedoelde bericht uit Indië luidt aldus:

„Met zekerheid kan ik u mededeelen, dat onze suiker-industrie van den Gouverneur-Generaal niets te hopen heeft. Z. Exc. is tegen elke hulp, haar te verleenen, on-

der welken vorm ook; hij wil haar niet helpen.

„Mij dunkt, dat het geen kwaad kan als men dit in patria weet. Natuurlijk vleit men zich hier met de hoop, dat het Oppertuur iets zal doen met de bedoeling om den ondergang der cultuur te voorkomen. Maar bestaat die wil oprecht, laat men dan vooral scherp toezien, de maatregelen zoo te verordenen, dat de G.-G. ze niet illusoir kan maken; anders toch, dat verzeke ik u, zou de Nederlandsche goede wil niets baten.“

Maar toch, de Minister doet iets, want uit Den Haag zond men ons het volgende bericht, hetwelk doet zien dat men de Indische Suikernijverheid niet vergeet:

De Minister van Koloniën heeft aan de Eerste Kamer der Staten-Generaal ingezonden een tabellarisch overzicht, beginnende met 1 Mei 1885, van de eigendoms- overgangen der suikerfabrieken op Java, en, voor zover bekend, van de koopsommen en verdere voorwaarden daarbij gesteld.

Het Sneeker liberale zooveelal voor de vacature-Wijbenga is wederom met twee namen vermeerderd: de heeren J. van de Berg te Knijpe en H. de Boer te Meer. Deze heeren zijn de kandidaten van de Knijper liberalen.

Uit Londen wordt aan de N. R. Ct. gezegd: Naar ik verneem, heeft de regering een belangrijk rapport ontvangen van den Britschen consul te Curaçao, ten aanzien der bekende klachten van den heer Godden tegen de Nederlandsche overheid. Er zal over deze zaak in het Lagerhuis opnieuwe een interpellatie tot de regering worden gericht.

Door vennoten der Amsterdamsche Chinesefabriek zou eergisteren een algemeene vergadering worden gehouden, waarin onderscheiden wijzigingen in de statuten zouden worden voorgesteld en o. a. het openen van een inschrijving op een serie nieuwe aandelen, groot f 200.000; doch daar het door de statuten gevorderd stemmental niet kon bereikt worden, werd de vergadering verdaagd.

Intusschen dedde de voorzitter mede, dat een commissie van deskundigen, de heeren Dr. De Vrij, Dr. J. Th. Monton, Dr. J. Koppeschaar, A. J. Rijk, N. Verweij en Prof. Dr. Wevers Bettink, zich de moeite gegeven had om de positie der fabriek naar een nauwkeurig onderzoek te onderwerpen.

Het vertrouwen dier deskundigen in de levensvatbaarheid der Chinesefabriek wordt door hen gevestigd op de vervulling van eenige voorwaarden, tot voldoening waarvan de ter tafel gebrachte voorstellen moesten strekken. Een dier voorwaarden is: een algemeene deelneming in de onderneming door de apothekers hier te lande. De directie had zich volkomen met deze meening verenigd, en verhtigde er zich in, dat zich van verschillende zijden reeds instemming met dit denkbeeld openbaarde.

De directie meende met vertrouwen op een goeden uitslag in de thans gekozen Tot nadere oproeping, — volgens de statuten, binnen 20 dagen — werd de vergadering door den Voorzitter gesloten.

Rijkspostspaarbank.

Opgave nitsluitend betreffende het kantoor te Amsterdam, over de maand Aug. 1886. Bedrag der inlagen f 112,338.45

» » terugbetalingen » 71,243.88

Alzoo meer ingel. dan terugbet. f 41,094.57

Op ult. Juli 1886 waren name der verschillende inleggers ingeschreven . . 1,184,980.40

Zoodat het gezamenlijk te goed der inleggers aan het einde der maand Aug. 1886 bedroeg f 1,226,075.06

Het aantal inleggers beliep op dat tijdstip 22,948.

Wat het gansche Rijk betreft, raadplege men de maandelijksche opgave van Z. Exc. den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, te vinden in de Staats-Courant.

Vereenigde Zitting der beide Kamers. op Zaterdag den 18den September 1886 tot sluiting van de tegenwoordige zitting der Staten-Generaal.

(Geopend te 3 ure).

De heer Van Eysinga, voorzitter der Eerste Kamer, bekleedt den voorzitterstoel. De voorzitter laat door den griffier der Eerste Kamer voorlezen het Kon. Besluit van 3 Sept. 1886 No. 15, waarbij de sluiting der tegenwoordige vergadering op heden wordt bepaald, en de Minister van Staat, Minister van Binnenlandsche Zaken wordt gemachtigd in een vereenigde zitting der beide Kamers de vergadering in 's Konings naam te sluiten.

De voorzitter benoemt een commissie van acht leden der Eerste en der Tweede Kamer, om den heer Minister van Binnenlandsche Zaken in- en uitgeleide te doen. De commissie bestaat uit de heeren: T. Mackay, Van Bylandt, Van der Goes, Van Dirxland, en Greeve.

Kort daarna wordt de Minister van Binnenlandsche Zaken, die zich op de gewone statelijke wijze naar de vergadering der Staten-Generaal heeft begeven, de zaal binnengeleid.

De heer Heemskerk, Minister van Binnenlandsche Zaken, plaatst zich voor den troon en houdt de volgende aanspraak:

Mijne Heeren!

gis over den aanleg eener brug bij Maaseik; die tot bekrachtiging van een gewijzigd contract met de maatschappij „de Sehelder“ die tot uitbreiding van de rechtbank te Amsterdam; die tot vereenvoudiging van het aangenomen stelsel van gevangissen en die tot het wegnemen van enkele gebreken in de regeling van den accijns op de suiker. Met genoegen mag ik herinneren, dat de Tweede Kamer met vernieuwden ijver de herziening der grondwet ter hand nam om den verdere arbeid aan dat gewichtige werk in de volgende gewone zitting voor te bereiden. In naam des Konings verklaar ik de tegenwoordige zitting der Staten-Generaal te zijn gesloten.

De Minister van Binnenlandsche Zaken wordt, na het uitspreken dezer rede, door de Commissie uitgeleide gedaan, waarna de vereenigde zitting door den voorzitter wordt gesloten.

Surhuistervveen, 25 Sept. Tot lid van den gemeenteraad van Achtkarspelen, in de plaats van wijlen den heer Hendrick Sipma, is gekozen de heer Sietse Kinsma (liberaal), te Rotterdam, met een meerderheid van 34 stemmen boven den heer Hermannus Sipma (anti-revolutionair).

GENEGD NIEUWS.

Een agent van de recherche heeft gisteren op den Zeedijk allier een vrouw in hechtenis genomen, die in een oogenst een stapelend polderwerker f 10 had ontstolen, en een bakkersknecht, die zich in Januari van dit jaar met het geld van zijn patroon, circa f 60 bedragende, uit de voeten gemaakt had en zich sedert aan de nasporingen van de politie had weten te onttrekken.

Twee verploegden in het Rijksgeesticht voor bedelaars te Ommerschans, hebben, kennelijk met geen andere bedoeling dan om hun tegenwoordig verblijf tegen de gevangenis te verwisselen, aan een der commissarissen van politie hier te stede een brief geschreven, houdende een voorwaardelijk bedreiging tegen het leven. Bedoelde brief bevindt zich thans in handen der justitie.

Door Belderok is cassatie aangevraagd van het vonnis van het gerechtshof alhier, waarbij hij tot een jaar gevangenisstraf is veroordeeld.

Hedenmorgen had in de Egelandierstraat allier een treurig voorval plaats. Een knaapje van vier jaar toch speelde, terwijl de moeder afwezig was, met lucifers, waardoor de vloer van den kleine vlam vatton en het geloot en de handen van het kind met brandwonden overdekt werden. Het knaapje werd naar het gasthuis vervoerd.

Nederlandsch Handels-Museum.

In de nieuwe, fraaie lokaliteiten van het Nederlandsch Handelsmuseum aan de Keizersgracht No. 123 worden de opening plaats van de Tentoonstelling en wedstrijd van verwarmings- en verlichtings toestellen.

De heer F. W. Westervrouwen van Meesteren sprak een welkomstgroot toe de aanwezigen. Na er op gewezen te hebben dat dit reeds de tweede tentoonstelling is, die door het Handelsmuseum dit jaar is georganiseerd, toonde spreker aan dat verlichtings- en verwarmings toestellen eigenaardig bij elkaar hoorden. De zon is immers ook reeds de hoofdzakelijke bron van licht en warmte. In korte trekken doorliep de spreker de geschiedenis der verwarmings toestellen; eerst had men slechts een vuur in de open lucht, vervolgens binnenshuis op een vuurplaat, waarbij de rook zelf zijn weg moest zoeken. Langzamerhand, vooral toen de brandstof duurder werd, kreeg men meer gecompliceerde, maar zuinigere en gezonder inrichtingen. Heeft tegenwoordig de kachel eenigszins het uiterlijk van een buffet of ander meubel, er blijkt meer en meer een streven te ontstaan, om aan de kachel hare plaats als meubel in onze kamers te doen verliezen en de verwarmingsinrichting zoo bedekt mogelijk op te stellen.

Goehel anders is het bij de verlichtings toestellen; die worden meer en meer het centrum van de kamer en bij haar treedt kunstvolle ornamentatie op den voorgrond. Op dit gebied kan ons land op schoone producten bogen, al valt toch te betreuren dat de branders nog steeds uitheemsche fabriek zijn.

De heer Travaglino richtte ons woord van dank tot de jury voor de wijze waarop deze zich van hare moeilijke taak had gekweten; van de 60 inzendingen die aan de wedstrijd werden doorgelaten konden slechts 12 bekroond worden: een aantal inzenders heeft men dus moeten teleurstellen, maar uit het rapport der jury, dat binnens weinige dagen zal gepubliceerd worden, zal blijken, dat de jury ook over vele niet bekroonde stukken zeer gunstig oordeelt.

Namens de genoodigden sprak de generaal Delprat een woord van dank tot de directie en wies er daarbij op, dat al moge het aantal tentoonstellingen tegenwoordig wel eenigszins te sterk toenemen, vak tentoonstellingen als deze, waarbij men het geheel kan overzien, ongetwijfeld steeds hun nut afwerpen.

De heer Westervrouwen van Meesteren verklaarde daarop de tentoonstelling voor geopend. Onder zijn geleide en dat van den heer Travaglino, beide directeurs van het Museum, werd daarop een tocht door het gebouw gemaakt. Op het tentoongestelde komen wij nader terug.

Door de beoordeelaars in den wedstrijd voor verwarmings- en verlichtings toestellen, de heeren: J. Gosschalk, voorzitter; Martin Kalff, secretaris; J. J. Elsenburg Azn, G. van Heerde, en H. J. G. Wijnssens, zijn de volgende bekroningen toegekend:

(De no. 5 hebben betrekking op den catalogus, die a 20 cents aan het lokaal ver krijgbaar is.)

Afdeeling A. Eerste prijs: No. 36. Becht & Dyserinck. Eerste prijs: No. 37. Wed. P. Sterkman & Zn. (alphabetisch rangschikt; de geldelijke beloning te spitsen.)

Afdeeling B. Eerste prijs: No. 94. E. Smit Jzn. Tweede prijs: No. 84. G. H. Oberink. (firma Tiel).

Afdeeling C. Eerste prijs: No. 129. H. Alink. Tweede prijs: No. 148. J. F. Rijkhart.

Afdeeling D. Eerste prijs: No. 154. H. Alink. Tweede prijs: No. 160. Becht & Dyserinck.

Afdeeling E. Eerste prijs: Becht & Dyserinck. (voor No. 213 en No. 2136. gezamenlijk).

Afdeeling F. Eerste prijs: No. 315. H. J. Kloosterhuis.

Buitendien is uitgereikt een buitengewoon Diploma aan: Th. A. de Koster en J. C. Steeling.

De Eerste prijs in Afdeeling B., is aange-

kocht door de Administratie van de Katholieke Illustratie te 's-Hertogenbosch.

Het Waterbury horloge, dat dezer dagen hier in den handel werd gebracht, verdient zeker de aandacht van allen, die, op het bezit van een goed zakuurwerk prijsstellend, zich niet altijd de weelde kunnen veroorloven, een zilveren uurwerk aan te koop. In vele opzichten wijkt het Waterbury-horloge van de andere zakuurwerken af, vooral wat de behandeling betreft, die men in een uitvoerige gebruiksaanwijzing kan lezen. Dat lezen is noodig, wil men de geëschte behandeling met vrucht toepassen, en zelfs wordt gewaarschuwd, het uurwerk niet op te winden, alvorens bekend te zijn met de wijze waarop zulk 't geschiedt.

Het geheel maakt een aangenamen indruk en geeft getuigenis van soliditeit, zoodat men, naar 't gezicht te oordeelen, zou zeggen, dat het tegen een stootje kan. Naar onze zienswijze voldoet het horloge dan ook aan de behoefte, die er bestaat aan een deugdelijk en goedkoop zakuurwerk, temeer daar volgens een bijgevoegd prospectus, reparaties zelden voorkomen, en niet veel kosten veroorzaken. Daar het uurwerk van buitenlandsche horkomst is en ongewone samenstelling, heeft men te Rotterdam een „herstellingsdepartement“ gevestigd. De heeren Bingham & Co. aldaar zijn hoofdagenten voor Nederland.

Te Kuilenburg woele eergisteren bij de bijna voltooide R.-K. kerk een alleenstaande stielgerpaal om en kwam ongelukkig terecht op het hoofd van een 23-jarigen jongeling, die juist even stil stond om het gebouw te bezien. De jonkman werd hevig aan hoofd en hals gewond en was bijna torstond dood.

Met het aanbrenge van de houten verschaning langs het boord van de *Schorpioen* hoopde men gisteren gereed te komen en alsdan heden met het looppomp van het schip te beginnen. Hiertoe zullen 3 centrifugaalpomp, waaronder die van de *Stoepboot Hercules*, worden beigezigt. De Minister van Marine heeft Donderdag j.l. persoonlijk een onderzoek naar den toestand van het schip ingesteld.

Dor politie te 's-Bosch is het gelukt een drietal gevaarlijke deugnieten — twee mannen en een vrouw — in handen te krijgen, die zich sedert eenige dagen in voornoemde stad hadden gevestigd en zich daar op te Orthen schuldig maakten aan verschillende diefstallen van wasgoed en andere voorwerpen, terwijl zij me te schuldig zijn aan diefstallen, in andere plaatsen gepleegd. Het gestolen is door de politie opgespoord, terwijl de bedrivers der wandaden naar het tuchthuis zijn overgebracht.

De pleziertrein, die Donderdagavond van 's-Hage naar Arnhem terugkeerde, werd ter hoogte van Gouda tot stilstand gebracht door het gebruik van den noodrem boven de passagierswagens aangebracht.

Het onderzoek bracht aan het licht, dat door een pleziertreizer 3de klasse aan den draad was getrokken, ten gevolge waarvan de trein stopte.

In de wagens was een twist ontstaan tusschen eenige passagiers en een medereiziger over het feit, dat laatstgenoemde, de onmogelijkheid inziende voor Arnhem den trein te verlaten, uit het portierroom aan een behoefte voldeed, waarvoor gewoonlijk de urinoirs bestemd zijn.

Nadat van het geven van het noodsein proces-verbod was aangezegd, werd de pleziertrein voortgezet.

De persoon, die het middel om den trein te doen stilhouden had aangewend, werd niet op den weg gezet, vermoedelijk wegens den twijfel, of zijn daad was aan te merken als het noodeloos maken van alarm.

Te Britsum (Fr.) is een knaap van dertien jaren, die bij een boer diende, op treurige wijze om het leven gekomen. Terwijl hij eenen wagen, met dubbel voerspan, de schuur zou binnentreden, hoorden de arbeiders, die in de nabijheid aan het werk waren, plotseling een angstigen kreet, en vonden den jongen met het hoofd geklemd tusschen den wagen en een boom liggen. Men kan niet nagaan, hoe zich dit ongeval heeft toegevoerd; aan den jongen was geen teeken van leven meer te bespeuren.

Donderdagmiddag is naast de spoorbaan tusschen Eilten en Khamorik bij wachtpost 25 onpakket gevonden, dat voor f 400 aan goud en zilver inhield. Vermoedelijk heeft een spoorwegbeambte, die op zich genomen had het pakket uit Duitsland hier binnen te smokkelen, het onderweg uit den trein geworpen, daar hij dat nu al te gewaagd vond. Het pakket is te Zovenaar ter beschikking geleid van den afzender, een inwoner van Emmerik, wiens adres in het pakket is gevonden.

Het roerend verhaal uit Utrecht aan de *Zwolsche Courant* gezonden over het rozenstelen meisje, dat tot plaatsing in een verbodhuis tot haar 18de jaar is veroordeeld, schijnt er op berekend aldus schrijft het *Vad* — een zeer verkeerd omdruk over onze nieuwe strafwetgeving te waken.

Het is niet waar, dat deze rechterlijke uitspraak een gevolg is „der nieuwe strafwetregeling“. De rechter, die geoordeeld heeft, dat het kind zonder oordeel des onderscheids heeft gehandeld, zou ook naar den C. P. volgens art. 163, tot opzending naar een verbodhuis hebben besloten. Onder de nieuwe strafwet, zoodra als onder den C. P., staat het overigen geheel te zijner beoordeeling, of zulk een opzending noodig is, en zoo ja, tot hoelang, slechts met dit verschil, dat thans de 18jarige leeftijd de uiterste grens is en volgens den C. P. het verblijf aldaar tot het 21ste jaar kon worden verlengd.

De rechtbank zal wel haar goede redenen gehad hebben, om tegen het bewuste meisje zoo streng op te treden als is geschied, doch, zoo zij in casu heeft godwaald, is zij alleen en niet de nieuwe strafwet daarvoor aansprakelijk.

Een droef voorval had eergisterenavond op de tranlijn Sneek—Bolsward plaats. Een der passagiers, een inwoner van Nijland, had de onvoorzichtigheid om zijn hoofd achterwaarts buiten 't balkon te steken, daar waar de wagens rakolings langs de boomen gaan. Tot driemaal toe werd zijn hoofd, als ware het, bekneld tusschen boom en wagen, zoodat 't vreeselijk gewond werd. Nog zou de zaak erger zijn afgegaan, als hij, bewusteloos geworden, niet door zijne mede passagiers naar binnen was getrokken. De eerste hulp werd uit Sneek verzoend, terwijl de man later naar Nijland is vervoerd. Gisterenmorgen was hij nog in leven.

Gisterennamiddag werd weer, thans in het Engelsche Kanaal, een Nederlandsch drankschip door een Britschen tloetter in boslag genomen en te Dover aangebracht.

De Staats-Courant.

De luitenant ter zee der 2de kl. J. M. Noor-
duyn, behorende tot de rijk van Zr. Ms.
wachtschip te Willemsoord, wordt met 1
Oct. a.s. overgeplaatst aan boord van Zr. Ms.
wachtschip te Amsterdam.

De benoemde aspirant-ingénieur der
marine Jhr. H. Rappard wordt met 1 Oct.
a.s. geplaatst bij de directie der marine te
Amsterdam.

De adelborst der 1ste kl. C. J. Van der
Hege Spijers wordt met den 1sten Oct. a. s.
geplaatst aan boord van Zr. Ms. schroefstoom-
schip *Zilveren Kruis*.

Kerk en School enz.

Beroepen.
Ned. Herv. Kerk. Te Nijega en Elahuisen,
L. M. van Noppen, te Wijnstert c. a.
Betalingen.
Ned. Herv. Kerk. Voor Geestenen (cl. Zut-
fen), door Jac. Schuurmans Stekhoven, te
Exmorra c. a. — Voor Paesens (N. H.), door
C. R. Rijnbergen, te Dantunawoude.

Naar men ons meldt, is het Grootboek
door de heeren Van Limmick c. s. gedag-
vaard, om aan hon. als waren te kerkvoogdij,
de rente uit te betalen. Daar voor het Groot-
boek de Staat der Nederlanden wordt aan-
gekopen, komt hiertoe de zaak der kerk-
voogdij aanstaans voor den Hoogen Raad.
Na, dat zij zoo. Er dient een beslissing te
komen, en hoe er die komt hoe beter.

In verband hiertoe kan ter geruststelling
nog medegedeeld, dat alle bezorgdheid voor
de veiligheid van het kleine kapitaal, dat
in de Nieuwekerk bewaard werd, thans als
geweken kan worden beschouwd.

Om toch aan alle onzekerheid een einde
te maken, hebben heeren kerkvoogden zich
het gebruik van een uitstekend gepant-
erde brandkast, (agentschap Howeler, Dam-
rak) verzekerd, voorzien van drie apart-
werkende sloten, en is al wat aan gevaar van
gestolen te worden blootgesteld, in deze kast
en wel op zulk een plaats gedeponeerd, dat
zelfs Amerikaansche of Engelsche dieven, die
op kerkegoed bolst, naar Amsterdam mochten
komen, niets meer in de kerkmeesters-
kamer op het Damplein zouden vinden.

In de *Heraut* van deze week is de uitvoe-
rige missive opgenomen, die Dr. A. Kuy-
per, onder dagteekening van 17 September,
ter toelichting van zijn bedenkingen tegen
het verhoor aan de Synode opzond.

Den 21sten September a.s. des namiddags
te 2 uur zal de rector magnificus der Uni-
versiteit te Leiden, in het groot auditorium,
voorslag geven van de lotgevalen der Uni-
versiteit in het afgelopen jaar en het ro-
toraat overdragen aan zijn opvolger, den
hoogleraar H. G. van de Sande Bakhuizen.

De lessen aan het gymnasium te Zetten,
directeur de heer Dr. van Linghen, hebben
weder een aanvang genomen. Er zijn thans
9 docenten aan de inrichting verbonden,
terwijl het getal leerlingen is geklommen
tot 70.

Familie-berichten.

GETROUWD.
Zetten, 16 Sept. C. C. Schot en C. H.
Pierson. — Vreeland, 17 Sept. J. Diephuis
Wzn. en E. F. Wiesmeijer. — Buren, 16
Sept. A. Heuff Mz. en D. A. Heuff. —
Arnhem, 16 Sept. J. W. Kaiser en H. J. L.
Stok Wed. v. Houtjema. — Doersburg, 16
Sept. K. W. Feith en A. M. v. d. Meer Mohr.
BEVALLEN.
Wilnis, 16 Sept. A. M. de Vries-de Vries,
D. — Scheveningen, 15 Sept. Tongbergen-
Engelbrunner, Z. — Lisse, 16 Sept. P. M.
G. Tibboel Leijerwerd, D. — Sintang (We-
teraf, Borneo), D. H. L. Bijkers-Tusch, D. —
Groningen, 15 Sept. H. P. Feith-Gockinga,
D. — Amst., 16 Sept. M. G. A. Cox Over-
mars, D. — Den Haag, 16 Sept. M. H. de
Rutte-Gonsalves, Z. — Amst., 17 Sept. M.
M. Drost-Kluit, Z.

OVERLEDEN.
Amst., 15 Sept. C. Meijer, 84 j. — Slot-
dijk, 17 Sept. J. H. Schoonenberg, 20 j. —
Utrecht, 16 Sept. O. W. v. Tussenbroek,
68 j. — Amersfoort, 8 Sept. L. J. W. Schel-
tema, 30 j. — Beverwijk, 12 Sept. D. Blad.
— Rotterdam, T. Veth 63 j. — Rotterdam,
15 Sept. A. Lupcke, 59 j.

Telegrammen.

Londen, 18 Sept. 1 Tarweladingen aan
de kust te koop aangeboden.
— Suiker. Omzet der week 5000 ton in
loco, 1300 ton zeilende voor Groot-Brittannië
en — ton voor Continent.
Londen, 18 Sept. Tin Straits £ 100.15 a
£ —, op levering 3/4m. £ 101.12 1/2 a —.
Koper Chili £ 41. — a —. Zink £ —.
Beetwortsuiker disp. 11/10 1/2.
Koffie Rio fair good Channel Cargoes 48/
Liverpool, 18 Sept. Katoen vast. Ver-
kocht 8,000 bn. invoer 2,000 bn.
Liverpool, 18 Sept. (2de dep.) Katoen.
Verkocht 10,000 bn., op speculatie 500 bn.
Stemming vast.
Amerik. naar verschillende havens L. M. C.
levering Sept./Oct. 5 1/4, Oct./Nov. 5 1/4, Nov./
Dec. 5 1/4, Dec./Jan. 5 1/4, Jan./Febr. —.
Manchester, 17 Sept. Markt onveranderd.
Berlijn, 18 Sept. (Slotkoersen). Rogge,
Sept./Oct. 127.75, April/Mei 131.25. Raapolie
Sept./Oct. 43.30, April/Mei 44. —. Tarwe, Sept./
Oct. 151.50, April/Mei 151.50. Spiritus, Sept./
Oct. 37.90, April/Mei 39.70.
Wissel 2 m. 163. —, do. kort 163.40.
Bremen, 17 Sept. Petroleum, loco 6.30.
Reuzel, Wilcox loco 86 1/4.
Rijst, Markt lagert.
Hamburg, 17 Sept. Raapolie loco 40 1/2.
Petroleum, loco 6.30 brief, do. 6.25 geld.
Sept. 6.10 geld, Oct./Dec. 6.30 geld.
Reuzel, Steam Lard 94.
Koffie, Rio-Reel ord. 50, Santos good ave-
rage 52 1/2, omzet 4000 bn.
Koffie stil, prijzen vast doch onveranderd.
Keulen, 18 Sept. Tarwe, dadel. vreemde
1850, Nov. 18.65, Maart 17.20. Rogge, dadelijk
vreemde 14.25, Nov. 12.90, Maart 13.35. Raap-
olie, dadelijk 22.50, Oct. 22.60, Mei 23.20.
Alles onveranderd.
Rijnhoofden ten 1 uur 2.20.
Paris, 18 Sept. Raapolie, loop. maand
fr. 49.75, Oct. fr. 49.75, Nov./Dec. fr. 50.75, 4
eerste maanden fr. 51.50.
Lijnolie, loopende maand fr. 51.75, Oct.
fr. 51. —, Nov./Dec. fr. 50.75, 4 eerste maan-
den fr. 50.50.
Spiritus, loopende maand fr. 43. —, Oct.
fr. 42.75, Nov./Dec. fr. 42.50, 4 eerste maan-
den fr. 42.75.
Suiker, 88° dad. fr. 29. — a 29.50, witte
no. 3 loop. maand fr. 34.60, Oct. fr. 35.50,
4 maanden van Oct. fr. 35.00, 4 eerste maan-
den fr. 36.00, do. geraffin. fr. 91. — a 92. —.
Meel, 12 merken loopende maand fr. 49.18,

Oct. fr. 49.50, 4 maanden van Nov. fr. 50.50,
4 eerste maanden fr. 51.25.
Tarwe loop. maand fr. 22.60, Oct. fr. 22.75,
4 maanden van Nov. fr. 23.10, 4 eerste
maanden fr. 23.40.
Rogge, loop. maand fr. 13. —, Oct. fr. 13.10,
4 maanden van Nov. fr. 14. —, 4 eerste
maanden fr. 14.50.
New-York, 17 Sept. (Slotkoersen). Be-
eening Staats effecten: 5 —, do. andere effecten
5 —, Wissel op Londen 80/4. 4.81 1/4, id.
op Parijs 5.25 —, id. op Berlijn 94 1/4. 4 pCt.
Amerika 127 1/4. Erie-Spoorweg-Aand. 33 1/4.
Illinois Shares 136 —, Wabash St. L. & P.
Prof. 37 1/4. Missa-Kans. en Texas-Aand. 33 1/4.
Union Pac. Aand. 56 1/4. Central Pac. do. 44 1/4.
Can. Pac. Sp. A. 67 —, New-York Centr. A. 112 1/4.
St. Louis & San Fr. Prof. Aand. 65 1/4. Lake
shore do. 89 —, Chic. N. Western Prof. do. 120
1/4. Canada South do. 51 1/4. Louis. Nashv.
gew. do. 43 1/4. Chic. Milw. St. Pau. gew. do.
97 1/4. N.-Y. Ont. West. gew. do. 19 1/4. Denver
to 31 1/4. Chic. Burl. & Quins. St. A. 137 —.
Atch. Top. & Sa. Fe. Sp. A. 91 —, Manitoba
Minneapolis 115 1/4. Michig. Cent. Shares 84 1/4.
New-York, 17 Sept. (Goedermarkt).
Katoen op lever. Dec. 9.19, do. Jan. 9.27,
do. middling Upland 9 1/4, do. middling N.
Orleans 9 1/4. Petroleum, ruw 5 1/4, do. Pipe-
line cert. 6 1/4, do. geraffin. 6 1/4, do. te Phil-
adelphia 6 1/4. Spek 7 1/4. Reuzel, Wilcox
7.55, do. Fairbanks 7.50, do. lev. Oct. 7.60 —.
Aard. 3 —. Maïs 48 1/2. Tarwe, roode winter
86 —, do. lev. loopende maand 85 1/4, lev.
aanstaande maand 85 1/4, lev. dadelijk volgende
maand 87 1/4. Tarwe, voorjaars maïs loco 85 —.
Suiker 41 1/4. Koffie, Fair Rio 11 1/4, do. Good
Rio 11 1/4, do. Rio 7 low ord. lev. aanstaande
maand 9.05, do. per 3/4m. 9.00. Vracht naar
Liverpool per bushel 3 —, do. naar Londen
3 1/4, do. voor Katoen 1/4. IJzer Cantschier
19. Talk 4 1/4 a —, Tin 22.05. Katoen, dadel.
ontvangst 13,000 bn., dadel. uitvoer naar
Groot-Brittannië 2,000 bn., dadel. uitvoer
naar vasteland — bn.
— Wokelijksch Katoenbericht. Ontvangst
in alle havens 72,000 bn., uitvoer naar Eng-
land 21,000 bn., uitvoer naar het vasteland
3,000 bn., voorraad 209,000 bn.
Petersburg, 17 Sept. (Slotkoersen). Wis-
sel Londen 3 m. 123 1/4, Hamburg 3 m. 197 1/4,
Amsterdam 3 m. 117 1/4, Parijs 24 1/4, 5 1/2 Ma-
son 3e Oost. leening 100 1/4, Russ. Aand. 1854
233 —, do. 1866 223 —, Imperialen 848 —, Russ.
Sporen 259 —, 5 1/2 Russen 187 1/2 1/2 —, Staats
disconto 4 —.
— Talk in loco 39.50, do. per Ang. —, —.
Tarwe loco 11.60, Rogge loco 6.50, Havert
4.40, Hennep 45 —, Lijnzaad 14.50.

Handels- en Marktnieuws.

Amsterdam, 18 Sept. Tarwe per 2400 kil.
op levering lager Mei f 219, Nov. f 210.
Rogge per 2100 kil. contant zonder korting,
op levering lager Oct. f 121, 120, 121, 122, 121
Maart f 123, 121, 123.
Petroleum vast loco f 7.75, Nov./Dec. f 7.85,
Jan./Maart f 7.85 E.
Tin boter. Banka loco f 61 1/4, aanstaande
veiling f 61 1/4, loco f 61, levering f 60 1/4.
Koffie. Afgedaan 180 bn. Macassar (Bont-
hain) ex Noach V.
Suiker. Biet en geraffineerd vast.
Katoen zeer vast, met goeden handel.
Margarine, Afgedaan 202 tcs. Progress ex
Schiedam.

Amsterdam, 18 Sept. Aartappelen. Frie-
sche Dokkumer jammen f 2. — a 2.10, do.
Franeke f 1.80 a 2. —, do. Engelsche f —
a f —, Zeewuiche Spuiseke jammen f 2.40
a f 2.50, do. Flakkeesche f 2.10 a 2.30 do
blauwe f 2. — a 2.10, Geld. blauwe f 1.95 a
f 2.05, Rijnsburgers f — a —, Friesche
Hamburgr f 1.40 a 1.60, Katwijkcr zand
f 1.80 a 3.20, Noordwijker zand f 1.20 a
f 2. —, Haarlemmer zand f — a —, Sas-
sumermer Zand f 0. — a 0. —, Friesche dub-
belde jammen f — a —, Zeewuiche po-
ter f — a —, Hilleg. zand — a —.
Geld. jammen f 2.40 a 2.50, Gelders. Kralen
f 2. — a —, Andijkcr blauwe f — a —.
Duinzand f 2.60 a 3.40, Flakke. blauwe f 1.90
a f 2. —, Zwa. Fransche f 1.40 a 1.50, Geld.
stoommatters f 2.50 a 2.60, Noordw. Grave
f 1.80 a 2.40, Hilleg. do. f 2. — a 3.20.
Aangevoerd 6 ladingen.
Handel slaauw.

Schiedam, 18 Sept. (Per tel.) Montwijn
f 6.75, Jenever f 12.25, Amsterdamse
Proef f 13.50 per H.L., zonder fust of belas-
ting. Spoeling, beurs per ketel f 0.40, Spoel-
ing, commissie f 0.70.

Utrecht, 18 Sept. (Per tel.) Granen. Aan-
gevoerd: 30 hekt. ruwrijke Tarwe f 7.75
a f 8.75, 100 hekt. Tarwe f 7.25 a 8.25,
30 hekt. Rogge f 6. — a 6.50, 20 hekt.
Gerst f 4.50 a 5. —, 70 hekt. Havert f 4. —
a f 4.50, 80 hekt. Boekweit f 6.25 a 7. —,
20 hekt. Duivenboonen f 7.25 a 8. —, 575
hekt. Aardappelen f 2.20 a 3.20.
Boter f 1.10 a 1.40, Weiboter f 0.90 a
f 1. — per kil. Eieren f 4. — a 4.50 per
100 stuks.

Aangevoerd: 1069 stuks Voo. Vette Kooien
f 180 a 240, Kalkkooien f 160 a 200, Melk-
kooien f 80 a 150, Vaarskooien f 100 a 150,
Vaarsen f 70 a 140, Stieren f 60 a 240,
Pinken f 60 a 120, Vette Kalveren f 30 a
f 60, Magore Kalveren f 25 a 50, Vette
Schapen f — a —.
Handel redelijk.

Kalkkooien f 2.50 a 3. —, Kippen f 0.70
a f 1.10, Eenden f 0.40 a 0.50, Hazen
f 1. — a 1.50, Duiven (per paar) f 0.30 a
f 0.40, G. nzen f — a —, Konijnen
f 0.30 a 1.25, Patrijzen f 0.50 a 1. —, Fa-
zanten f — a —, Watersnippen (per paar)
f — a —, Hontsnippen f 0.70 a 1.25,
Piepknikons f 0.60 a 0.75, Kwartels f — a —.

Alkmaar, 17 Sept. Kaas. Aangevoerd:
650 stapels, wegende 165,000 kil; prijs van
kleine f 30.50, commissie f 20.50, middel-
bare f 25. —.
Alkmaar, 18 Sept. (Per tel.) Aangevoerd:
4 Paarden f 95 a 225, 21 Kooien f 160 a
f 240, — vette Kalveren f — a —, 22
nuchtere Kalveren f 9. — a 24, 401 Schapen
f 17. — a 23, — Lammeren f — a —, alles
per stuk; — vette Varkens — a — c. per
kil; 120 magore Varkens f 10 a 14, 140
Biggen f 4. — a 8. —, 12 Bokken en Geiten
f 3. — a 7. —, — kleine do. f 0. — a 0. —
per stuk.
Delft, 15 Sept. (Per tel.) Kaas f 16. — a
f 22.50 per 100 kil. Aangevoerd 80 stapels,
wegende 23,672 kil.
Edam, 18 Sept. (Per tel.) Kaas. Aange-
voerd 101 stapels, wegende —, kil. Prijs
f 27. — a —, per 50 kil.

Stugge handel.
Zwolle, 17 Sept. Tarwe f 7. — a 7.25.
Rogge f 5. — a 5.50, Boekweit f 6. — a
f 6.25, Gerst f 5. — a 5.25, Paardenboonen
f 7. — a 7.25. Aardappelen f 1.50 a 3. —,
alles per hekt.

Boter. Aanvoer 750/8, 325/16 vn. en 2200
stukken van 1/2 kil, totaal 38,700 1/2 kil;
middelm. f 1.10 per kil, handelswaarde
f 21.25, —, prijs per kil. f — a —, per
20 kil. of 1/2 vat prima kwal. f 22. — a 24.50,
afwijkende soort f 20. — a 21. —, 2e soort
f 18. — a 19. —.
Kip-eieren f 2.75 a 4. —, Eenden do. f —
a f — per 100 stuks.
Vee. Aanvoer op de voormarkt te Zwol-
lerkerspel en de weekmarkt van heden

ruim 1200 stuks; handel redelijk, prijzen
vaster.
Varkens. Aanvoer ruim 600 Biggen en
275 grotere Varkens. Prijzen zijn weinig
veranderd.
— De Russchenmarkt kan als goëindigd
beschouwd worden.
Hooi en Stroh. Kampordil. hooi goldt f 13
a f 14.25, uit Mastenbroek f 11 a 12. Stroh
f 12 a 14; alles per 500 kil. vrij schoep.
Wild en Gevogelte. De markt was heden
goed bezet. Prijzen hooger.
Schors. Heden werden op de beurs weder
enkele ladingen verhandeld van f 3.75 tot
f 4.75 do 65 kil. naar soort.
Honing en Was blijven in zeer gedrukte
stemming.
Huiden. Voor de 2e helft der maand Sep-
tember is door de zouters 1 c. per kil. ho-
ger genoteerd dan de vorige helft, zoodat
de toestand iets beter is.
— Visch. Deze week was er geringe aan-
voer van zee- en riviervisch. Prijzen waren
zeer hoog.

Leiden, 17 Sept. Kaas. Aangevoerd 65
partijen. Goudsche f 18. — a 20. —, Dorby
f — a —, per 50 kil, Leidsche f 38. —
a f 48. — per 150 kil, Edammer f 17. — a
f —, per 50 kil.
Londen, 16 Sept. Voemarkt. Aange-
voerd: 650 Runderen, waarvan 90 vreem-
de; 3910 Schapen en Lammeren, waarvan
30 vreemde; 200 Kalveren, waarvan
vreemde; 10 Varkens, waarvan — vreemde,
en 20 Melkkooien.
Uit Schotland werden aangevoerd — Run-
deron, uit Ierland —, uit Norfolk, Suffolk
en Essex —, van Midland en de overige
graafschappen —, en uit Canada — Run-
deren.

Prijzen per ston.
Engelsche Runderen 3/ 4/ 4/8
" Schapen 4/2 5/6 6/7
" Kalveren 3/2 4/3 5/7
" Varkens 2/6 3/4 4/8
" Lammeren 3/ 3/8 4/7
Vreemde Runderen 3/ 3/8 4/7
Melkkooien £ 15 a 23 — per stuk.
Runderen met zeer weinig handel. Schap-
ven stil. Kalveren met weinig kooplust.
Varkens met geringen handel.
Londen, 16 Sept. Wol. De 4e serie der
veilingen van Koloniale Wollen in dit jaar
is den 7 dezer begonnen; er waren veel
kooiers en de vraag was levendig; vooral
voor het binnenland bestond veel kooplust.
De prijzen, vergeleken met de vorige slot-
noteringen, wijzen voor Australische de
volgende verhoogen aan: Merinos vet 1
a 1 1/4 per w, scorend 2 p., op den rugge-
wasschen fijne vet 1 a 1 1/4 p., grove 1/2 a 1
p. Kaapsche Wol werd nog duurder betaald,
vet 1 1/2 a 2 p. op scorend sneeuw wit 3 p.
hooger.

Verkocht worden:
Balon. Balon.
Sydney 5615 van de aan te bieden 60,000
Queensland 45 " " 14,000
Port Philip 1558 " " 47,000
Adelaide 161 " " 13,500
Tasmania 709 " " 5,400
Swan River 55 " " 1,100
Nieuw Seel. 2884 " " 70,000
Kaapsche 2012 " " 40,000
Totaal 13082 265,000
Deze serie zal waarschijnlijk op 7 Oct. a.s.
eindigen.

Scheerstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

NIJUEWEDIEP, 17 Sept. St. Christophorus,
Toensma, Himango.
YMUUDEN, 17 Sept. Christina, Berg, Hor-
nosand; Cupido, Rijngaard, Drammion; 18
dito, Sixty Six, (s.) Middelsbro.
HARLINGEN, 16 Sept. Widdowen, (s.) Lond.;
Swanland, (s.) Hull; Bothnia, W. Honwink,
Bundsw; 17 do. Marnix, J. K. Kuipor, do.;
Hannochelona, A. Karstens, do.
NIJUEWATERWEG, 17 Sept. Palestina,
Williams, Araba; Tudor Prince, (s.) Huolva;
Ary Scheffer, (s.) Havre, City of Malaga,
(s.) Antw.; Maasstrom, (s.) Londen; Zoa-
landia, Eng. sloep, do.; Shieldrake, (s.)
Liverpool; Berrington, (s.) Newe; Seagull, (s.)
Hull; Kettord, (s.) Grimsby; Lady Taylor, (s.)
Harwich; Castle Rising, (s.) St. Petersburg;
Skjold, (s.) dito; Prussia, (s.) Dantzig; Geo-
tia, (s.) Koningsb.
ADEN, 16 Sept. Innishowen Head, (s.) Cal-
cutta n. Amsterdam.
BRINDISI, 16 Sept. Tanjore, (s.) Alexandria
met de mails van India, China en Australië.
LIVERPOOL, 15 Sept. Egrot, (s.) Rotterdam.
HULL, 16 Sept. European, (s.) Amsterdam.
KOTKA, 16 Sept. Vrede, G. E. Visser, Nieu-
wogien.
MACASSAR, 20 Aug. Anna' van Khin,
Schwemer, Amst.
SHELDON, 15 Sept. Black Swan, (s.) Amst.;
16 dito, Eubus, (s.) dito.
KOPENHAGE, voor 16 Sept. Tor reedo: Tho-
tis, (s.) Ljusne n. Amsterdam; Russ, (s.)
Cronstad n. Rotterdam; Dan, (s.) dito n.
dito.

VERTROKKEN.

NIJUEWEDIEP, 17 Sept. Elspeth, Eng. jacht,
Londen.
YMUUDEN, 17 Sept. Mathilde, Rijnness, Loith;
Isle of Eiba, (s.) Newe; Irono, (s.) St. Po-
terburg.
SILINA, 14 Sept. Lurline, (s.) (Galatz) Am-
sterdam.
CATANIA, 16 Sept. Juno, (s.) Napoli.
GOTHENBURG, 13 Sept. Robert, Olsson,
Vlissingen.
CRISTIANIA, voor 14 Sept. Drammion, (s.)
Amsterdam via Drammion.

GEPASSEERD.

DOVER, 15 Sept. Winnifred, McDonald, Am-
sterdam n. Philadelphia.
HILTSIALS, 15 Sept. Skjold, (s.) Cronst.
n. Rotterdam.

ZEILKLAAR.

BONESS, 16 Sept. Adelaar, R. N. de Boer,
Malmö.
AANGEKOCHTE SCHEPEN.
DELFEZEL, 17 Sept. De heer G. G. Albers
Sr. te Farmsum heeft voor £ 200 aangekocht,
het te Bunt Eiland liggende barkschip G.
T. Ray, g'oot 356 rog. ton, gebouwd in 1886.
Het zal bevoaren worden door kap. A. H.
Stukkie.

STOOMVAARTGEZEGGEN.

Soenda, Maats. Nederland, van Batavia n.
Amsterdam, vertrek van Port Said 16 Sept.
Noord-Brabant, Rott. Lloyd, van Rotterdam n.
Batavia, vertrek van Southampton 16
Sept.

Beurstijdingen.

Officiële Prijsnotering.

AMSTERDAM, 18 September 1886.
De niet genoemde fondsen zijn heden
niet verhandel.

Staatsleeningen.

EUROPA.

Nederland. Laagste. Hoogste. Gebl.
Cert. N. W. Schuld. 3 1/2 100 1/4 100 1/4
Recep. 3 1/2 100 1/4 100 1/4
Ob. Amort. Synd. 3 1/2 100 1/4 100 1/4

Hongarije.
Goudleening 1881.... 85 1/2 85 1/2

Italië.
Inscripvng 1861/81.5 95 1/2 95 1/2
Cert. Adm. Lam. c. s. 5 94 1/2

Oostenrijk.
Ob. Mei-Nov. 6 67 1/2 67 1/2
Ob. Febr.-Aug. 6 67 1/2 67 1/2
Ob. Jan.-Jul. 6 68 1/2 68 1/2
Ob. April-Oct. 6 67 1/2 67 1/2

Polen.
Ob. Schatkist 1844.... 8 87 1/2

Portugal.
Ob. Buit. 1853 1884.3 51 1/2 51 1/2

Rusland.
O. Hope & C. 178/ 1815.5 103 1/4 103 1/4
Ob. Londen 1822.... 5 92 1/2
Ob. 1834 Am. 5 101 1/2 101 1/2
Ob. 1844 Londen.... 5 90 1/2
Ob. 1866 Amst. 5 101 1/2
Ob. 1866 Londen.... 5 90 1/2
O. 1877 A. f. 240/1200.5 101 1/4 101 1/4
O. 1877 Amst. f. 2400.5 101 1/4
Ob. 1877 Amst. Oost. 5 67 1/2
Ob. 1877 Amst. 2e S. 5 67 1/2
Ob. 1877 Amst. 3e S. 5 67 1/2
Ob. 1872 gecons. 5 85 1/2
Ob. 1873 gecons. 5 85 1/2
Ob. 1880 2e Leen. 4 86
Ob. 1880 gecons. 5 82 1/2
Ob. Leen. 1885 69.... 4 89
Ob. Leen. 1890.... 3 78 1/2
Cert. v. Bank-Assign. 6 39 1/2
Ob. in gold 1884.... 5 91 1/2

Spanje.
Buit. Porpet. Schuld. 4 58 1/2 50 1/2

Turkije.
Geprev. Ob. 5 60 1/2 67
Ob. Geconv. Serie D. 1 13 1/2 13 1/2
Ob. Geconv. Serie C. 1 13 1/2 13 1/2

Zweden.
O. R. M. 1500-3000. 4 104 1/2

NOORD-AMERIKA.

Mexico.
Ob. 1861.... 3 21 1/2 22 1/2
Ob. 1864.... 3 13 1/2 9 1/2

ZUID-AMERIKA.

Brazilië.
Ob. Londen 1855.... 5 100 1/2
Ob. Leening 1886.... 5 90 1/2 90 1/2

Columbia.
Obligat. 4 1/2 21 1/2 22 1/2

Ecuador.
Obligat. 1855.... 1 10

Peru.
O. Leen. 1870 gorg. 3 14 1/2 14 1/2
O. Leen. 1872 gorg. 5 11 1/2 11 1/2

Venezuela.
Obligat. 1881.... 4 83 1/2 89 1/2 39 1/2

Prov. en Stedel. Leeningen.

Amsterdam.
Ob. 1861.... 3 100
Recep. 1886.... 3 1/2 100 1/4 100 1/4

Rotterdam.
Ob. 1886.... 3 1/2 99 1/2

Utrecht.
Ob. Leening 1879 S. 3.4 101

ADVERTENTIËN.

GETROUWD:
H. JONKHOF,
Hoofdonderwijzer a.d. Chr. School te Burum,
EN
J. BOERSMA,
Grijskerk.

Dank aan al onze vrienden voor de be-
wijzen van belangstelling ons nu betoond.
Grijskerk, 16 Sept. 1886. (7879)

Bevalen van een ZOON J. A. KIEVITS,
BADEMAKER.
Nijkerk, 17 Sept. 1886. (7888)

Heden overleed de Heer J. JOBSE,
in leven Hoofdonderwijzer te Oost-
Souburg, in den leeftijd van 33 jaren,
nalatende twee jeugdige kinderen.
Mede uit naam mijner Kinderen,
A. DE MUIJNCK Fz.
Oost-Souburg, 17 Sept. 1886. (7878)

Heden ontsiep in zijnen Heer en
Heiland, tot onze diepe droefheid,
onze hartelijk geliefde Echtgenoot en
Vader
GERARDUS VAN DER MARK,
in den ouderdom van 56 jaren.
Uit aller naam,
Wed. G. VAN DER MARK,
geb. E. J. VLAANDEREN.
Wassenaar, 17 Sept. 1886. (7887)

Vrije Universiteit.

Aan belanghebbenden wordt bericht, dat
de nieuwe-Cursus aan de Vrije Universi-
teit Woensdag a.s. 22 Sept. om half vier
des namiddags door den Rector zal worden
geopend in het Universiteitsgebouw, Kei-
zersgracht 162.

Dr. J. WOLTJER,
h. t. Rector.

Provinciale Vergadering

Op Zaterdag 2 Oct. zal, D. V., de na-
jaars Provinciale Vergadering gehouden
worden. Aanvang te 10 uur. Vragen en
Voortstellen worden ingewacht tot uiterlijk
Vrijdag 24 Sept.

G. W. GOEDHARD, Secr.
Wageningen, 20 Sept. 1886. (7882)

Sollicitanten naar de betrekking van

Hoofdonderwijzer

aan de Christelijke School te Doornspijk,
die vacant staat te worden door het ver-
trek van den tegenwoordigen titularis, wor-
den verzocht zich aan te melden bij den
ondergetekende, vóór 15 October aans.
Tractement: 800 Gld., waaronder bezoldi-
ging voor de waarneming van het Kosteraat
en Voorlezerschap in de Kerk der Ned.
Herv. gemeente, benevens woning en tuin.
H. BAX, Predikant.
Doornspijk, 17 Sept. 1886. (7880)

Wegens de benoeming van den Heer
C. KRAAIJ, tot Hoofdonderwijzer te Hou-
gep, wordt aan de School met den
Bijbel te Andel (Noord-Brabant) een

Onderwijzer

gevraagd, liefst tegen 1 November. Salaris
f 450. Adres den Hoofdonderwijzer
J. GOLDSCHMIDT.

Aan een Christelijke School voor M. U. O.
wordt een

Hulpouderwijzer

gevraagd, van pos. Christ. beginselen, met
aete voor het Fransch. Brieven met eenige
inlichtingen worden ingewacht, onder lett.
H. aan het Bureau dezer Courant.

ER WORDT GEZOCHT,

tegen 1 Nov. a.s. eene nette **BURGER-
JUFFROUW** van **WEDUWE**, met of zon-
der dochter, P. G., liefst van Chr. begin-
selen, tuschen de 35 en 50 jaar, gezond,
sterk en opgeruimd, die zelve een klein
inkomen heeft en een kleinen inboedel,
genegen en geschikt om eene eenige **Me-
vrouw** (Weduwe) geheel te bedienen enz.
en voor haar te koken, waarvoor, behalve
eenige kleine voordeelen die er nog aan
verbonden zijn, wordt aangeboden vrij
(beneden) Woning, Zijkamer en Suite met
Keukentje en eenige kleine Gemakken.
Salaris kan niet worden gegeven. Brieven
franco met opgave van informatiën onder
letter B. bij den Boekhandelaar A. A.
RENSING te Leiden. (7891)

De Directrice van het Gesticht "Bethel"
zoekt met November **PLAATSING** voor
twee meisjes als

Keukenmeid en Werkmeid

in een eenvoudig, Christelijk gezin, waar
de vrouw des huizes haar nog eenige leiding
wil geven.

Zaai, 17 Sept. 1886. (7881)

In een eenvoudig Christelijk gezin wordt
gevraagd eene

Engelsche Juffrouw of Meisje,

van Chr. beginselen, ter verzorging van
jonge kinderen en om in de huishouding
behulpzaam te zijn. Br. fr., lett. B. M.,
Boekh. P. v. d. SLULJS Jz., Vijzelstraat
12, Amsterdam. (7890)

PRIJS,

SCHILDERIJ van Mej. PAULINE KOEK-
KOEK, ten voordeele der Christelijke School
te Beverwijk,

gevallen op No. 397.

HET WATERBURY

Nickel-Zilver Remont. Horloge.

is het eenigst solied, goedkoop en ac-
curaat loopend Horloge der wereld.
Het kost slechts

f 6.30.

Wij berekenen voor de grootste reparatie
noot meer dan f 1.50.

The Waterbury Watch Co.
BINGHAM & Co.

Hoofd-Agenten te Rotterdam.
Sub-Agenten gevraagd.

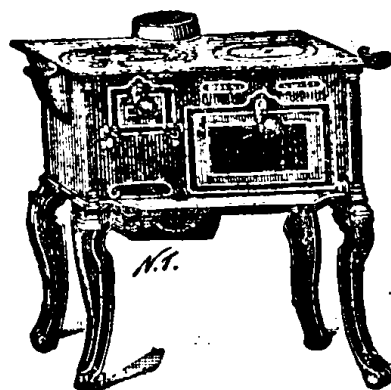
WONDER-WASCHMACHINE

Werk uitmuntend, getuige de omzet
van circa 500 in Nederland gedurende
maanden.

Indien de machine niet volmaakt schoon
wascht, komt een onzer op onze kosten
het bewijs leveren dat ze bij goede be-
handeling uitmuntend werkt.

Prijs f 20.— en hooger, verkrijgbaar bij
Wed. J. C. MASSEE & ZOON,
te GOES.

Formulzen, Mangels, Kleerstan-
ders, Schulerwerk en al wat in huis
en keuken noodig is in IJzer, koper,
blik, hout enz., in ruime keuze voor-
handen bij

W. P. FEENSTRA,
Leidscheplein 23, AMSTERDAM.

Amsterdam, Stadhouderskade 97.

SCHOONDERMARK'S

TANDHEELKUNDIGE INRICHTING.

Alle werkdagen van 10 tot 4 ure geopend.

Kosteloze behandeling voor Onvermogenen 's morgens te 9 ure.

WERVING VOOR OOST-INDIË.

Voor { Handgeld bij zes-jarige verbintenis . f 300.
Nederlanders { Aanbrengpremie „ 10.

Zij, die zich willen verbinden, moeten zich aanmelden bij een der Plaatselijke of
Garnizoens Commandanten of bij den Commandant van het werfdepôt.

Inlichtingen kunnen gevraagd worden aan alle Burgemeesters, en, ongefrankeerd,
aan het Departement van Koloniën. Zij worden kosteloos gegeven.

FIRMA VAN MAARSEVEEN,

Torensteeg 4 en 6. Hooftverancier, Passage hoek Buitenhof 6.
AMSTERDAM. DEN HAAG.

is steeds voorzien van de
eerste nieuwigheden in Gouden en Zilveren Werken.

INTERNATIONALE
KUNST-VEREENIGING,
Heerengracht 270, Amsterdam.

TIJDELIJKE TENTOONSTELLING van
een belangrijke verzameling

**AQUARELLEN,
TEKENINGEN enz.**

KOSTBARE COLLECTIE
ANTIQUITEITEN.

Ster-Horloges.

Zie elk Nummer van
de Standaard van Donderdag

Eerste Prijzen te:

Parijs . . . 1867.
Weenen . . . 1873.
Santiago . . . 1875.
Philadelphia. 1876.
Parijs . . . 1878.
Parijs . . . 1878.
Milan . . . 1881.
Amsterdam . 1883.

De eenige groote
Gouden Medaille op
de Uitvindingen-Ten-
toonstelling

Londen 1885,
onder 32 mededingen-
de Amerik. Orgelfa-
brikanten.

Productie 160,000 Orgels.

MASON & HAMLIN'S Amerikaansche Orgels,

de beste der wereld en door hunne deugdzaam-
heid tevens de goedkoopste.
Zangrijke toon, aangename aanslag en zui-
vere afwerking zoowel in- als uitwendig, zijn de
kenmerken der MASON & HAMLIN'S Orgels.
Nieuwe sierlijke modellen van f 195 (2 spel),
f 260 tot f 500 en hooger zijn heden ontvangen.

C. C. BENDER. — LEIDEN,
Hoofd-Agent voor Nederland en de Indiën.

Geïllustreerde Catalogus (48 bladzijden)
franco op aanvraag.

De SMITH- en WORCESTER-

ORGELS

zijn de beste Amerikaansche Orgels voor Huis, School, Zaal en Kerk. In ieder opzicht vol-
doening gevende, zijn deze Orgels dan ook aanbevolen door de grootste Musici der wereld en
in gebruik bij de bekende Pelgrimzangers PHILIP PHILLIPS, IRA D. SANKEY en anderen.
Een voorraad van ruim 100 stuks in prijzen van f 55 af tot f 1250.

Nieuwe Catalogi op aanvraag franco. Uitgebreide Garantie, enz. enz.

Firma SCHOLS & POS,
Damrak 23, Amsterdam.

Generaal Agentuur voor geheel
het vasteland van Europa en de
Koloniën.

C. J. BOELE & ZOON, Sigarenfabrikanten.

Verkoophuizen

Amsterdam.
[Vrijendam.]

Amsterdam,
Rembrandtplein.

Rotterdam.

Den Haag.

Leliden.

Utrecht.

Groningen.

Kampen.

Depôts:

Schagen.

Purmerend.

Breda.

Helder.

Den Bosch.

Koog a.d. Zaan

Dordrecht.

Leeuwarden.

Batavia.

Samarang.

REGALIA DEL DUQUE 4 Cent.

ESPECIALES 3 Cent.

DRYE

Werken van JOHN CUMMING en ande-
ren in plaats van f 4.30 voor slechts f 1.
No. 1. John Cumming. Is het Chris-
tendom uit God? Handboek van de klaa-
rlikelijke waarheid der Christelijke leer,
uit het Eng. door T. M. LOOMAN, 1 Deel
Prijs f 1.40.

No. 2. H. J. Heijnes. De Evangelist
van Driesteln, een verhaal voor Vrienden
der Kerk en der Evangelisatie. 1 Deel.
Prijs f 2.

No. 3. N. de Jonge. De tegenwoordige
en toekomstige eeuw. Een onderzoek der
H. Schrift aangaande de gemeente, haar
roeping en toekomst. 1 deel. Prijs. f 0.90.

AL deze werken worden uitverkocht te sa-
men voor den geringen prijs van f 1.25. Guld.
Zoolang de voorraad strekt bij J. BOLLE,
Bazaar van goedkope Boeken, Hang b/d
Vismarkt, te Rotterdam. — Franco thuis
na ontvangst van postwissel, waarbij moet
staan: Pakket Cumming.

GOED AANGEWEND

tegen schouder- en aangezihtspijn, kramp
of verstijving der leden en verdere onge-
makken, door gevatte koude ontstaan,
zijn de

Abshaubbing of

Anti-Rhumatische Watten.

het tot nog toe zekerste middel, om van
die lastige kwalen ontslagen te worden.
Verkrijgbaar a 30 cts. aan het Hoofddepôt
A. BRETVELT te Delft en verder bij:

Johan Kip, de Katoen-
baal, Hartenstraat
No. 1, Amsterdam.
H. J. Renken Jr., N.Z.
Voorburgwal h. Mol-
steeg, Amsterdam.
A. W. Schade & Zonen,
idem Leidscheplein,
in de Vliet.
Meurs & Co., Rapen-
burg, Amsterdam.
Christiaan Annegarn,
id., Paleisstr. hoek
Singel.
Wed. J. P. van Door-
newaard-Ham, Ko-
ningsplein, Amster-
dam.
G. de Barbanson, N.
diep.
Wiehels, Purmerend.
H. Meijer, Haarlem.
N. J. Sanders, Leiden.
Jaarlijk Zonen, s-Har-
gez. Willems, s-Har-
dam.
J. H. Keller & Zoon,
Rotterdam.
M. Cloos, Friesche Apo-
theek, Hoofdst., id.
N. A. Stempels, Dordr.
W. Fagginger Auer,
Middelburg.
D. Hildernisse, Goes.
J. Smits, Zierikzee.

GEDRUKT TER KONINKL. NED. STOOMDR.
WARMOESTRAAT 106, AMSTERDAM